

DE PRINS DIE EEN DWAAS WAS

of DE PINK DIE DIKKER WILDE ZIJN DAN HET MIDDEL!

Personen

- Jerobeam
- Drie arbeiders
- Koning Salomo
- Ahia de profeet
- Prins Rehabeam
- Raadsleden van Salomo
 - Jehu
 - Jakob
 - Joel
- Drie vrienden van Rehabeam
- Drie leiders van het volk
- 4de arbeider
- Dienaar

Benodigdheden

- In het eerste bedrijf een denkbeeldige muur
- In het tweede bedrijf een omgekeerde prullenbak of zoiets waarop jerobeam kan zitten
- In het vierde bedrijf een aantal stoelen voor Rehabeam en zijn raadslieden

EERSTE TONEEL

(Jerobeam en zijn mannen zijn de muur van Jeruzalem aan het herstellen)

JEROBEAM

Hier, pak deze steen eens aan. En metsel hem nu eens dáár, op die plek! Juist. Zo gaat-ie goed. Vooruit jongens, kom nog eens met wat stenen! Als we een beetje doorwerken, krijgen we dat gat in die muur vandaag nog dicht!

(Allen werken en sjouwen en metselen)

ARBEIDER 1

Welja, nog haast maken ook!
Dacht je dat we dan naar huis mochten?

ARBEIDER 2

Welnee, Koning Salomo zal wel weer een nieuw karweitje voor ons bedenken.

ARBEIDER 3

Ja, of een tempel voor één van zijn vrouwen of zo.

JEROBEAM

Vooruit jongens, sta daar niet zo te praten.
Steek je handen eens uit de mouwen!
Dit is toch voor je eigen stad, voor je eigen Jeruzalem!

ARBEIDER 1

Dat is waar. Een goeie muur moet Jeruzalem wel hebben.

(hij werkt harder)

ARBEIDER 2

Ja, als al dat gesjouw en gebouw alleen
maar voor Jeruzalem was.....

(werkt ook harder)

ARBEIDER 3

Ja, dit doe ik liever dan een tempel bouwen voor een
vreemde god van een vreemde prinses!

(hij werkt ook harder)

(Koning Salomo komt langs)

JEROBEAM

Eén-twéé! Mooi zo, die steen ligt prima. Hier heb ik nòg zo'n mooie. Kijk eens wat een eind we vandaag al gedaan hebben! Haal nog eens een paar van zulke stenen!

SALOMO

Kijk, dat is nu net het soort mannen waar ik naar zoek, van die harde werkers, die nog leiding kunnen geven ook. Hoe heet je, jongeman? En waar kom je vandaan?

JEROBEAM

Jerobeam, meneer, van de stam Efraïm.
Mijn moeder woont in Zereda bij de Jordaan.

SALOMO

Zo zo. Nu, jongeman, meld jij je vanavond maar eens bij het paleis. Vraag maar naar de Opzichter over het Bouwen, die kan jou wel gebruiken. Hij heeft mensen zoals jij hard nodig.

(Salomo gaat weg)

ARBEIDER 1

Alsjeblieft! Bof jij even!

JEROBEAM

Wie was die meneer?

ARBEIDER 2

Weet je dat niet? Joh, dat is toch de Koning!

JEROBEAM

Koning Salomo?!

ARBEIDER 3

Precies. Jouw kostje is gekocht, jongen! Jij gaat een goeie toekomst tegemoet. Hé mensen, het is schafttijd. Ga je mee eten? Dat hebben we wèl verdiend met al ons sjuwen!

(Allen gaan weg)

TWEEDE TONEEL

(Ergens op een landweg. Jerobeam komt aan en gaat uit zitten rusten op een steen)

JEROBEAM

Ja, dat heb je er nu van als je een hoge baan hebt. Vroeger sjouwde ik samen met mijn eigen mannen, we lachten en zongen, en hadden een hoop plezier. En nu ben ik een opzichter in dienst van de koning en moet ik alleen op reis. Alles heeft zijn voor en tegen!

Als je het mij vraagt is het werk toch al veel minder fijn dan vroeger. Overall waar ik kom hoor ik gemopper. Iedereen is ontevreden.

"Waarom moeten we zoveel belastingen betalen?" zeggen ze.

"En waarom moeten we zo hard werken?"

Ze klagen allemaal over hun boerderijen die thuis maar op ze liggen te wachten. "De boel wordt verwaarloosd," zeggen ze. "de vrouw kan het alleen niet aan. Er moet nodig geploegd worden en gezaaid, maar wij sjouwen maar stenen voor de koning, voor al die prachtige gebouwen die hij zo nodig moet hebben." Dat zeggen de mensen.

Ja, en eigenlijk hebben ze gelijk. Zijn vader David had niet zoveel kapsones. Die was tevreden met één paleis, en die haalde zijn vrouwen niet uit het buitenland. De éne keer komt er een prinses uit Egypte om met hem te trouwen. Dan weer eentje uit Assyrië. En al die prinsessen brengen hun eigen goden mee. En het volk maar mopperen dat ze wéér een paleis en wéér een tempel moeten bouwen. Wat zou David zeggen als hij dat wist? En dat zijn zoon nog offert aan die vreemde goden ook?

Nee, David mocht zijn fouten hebben, en een heilige was hij niet. Maar geef mij David maar, die hield van zijn volk. En die wist nog wat het was om boer te zijn. Geef mij David maar.

Jammer. Salomo begon zo goed, zo wijs. maar hij is helemaal van het goeie pad geraakt. En zijn zoon Rehabeam - die is nog veel erger. Een domme, ijdele prins. Als die straks koning wordt, berg je dan maar. Dan gaat het helemaal mis met Israël.

Maar kom, zo schiet ik ook niet op, de tijd dringt en ik moet nog een heel eind. Laat ik maar opstaan. Hé zeg, wie komt daar aan? Als dat Ahia de profeet niet is! Maar wat is er met hem aan de hand? Ik heb hem nooit anders gezien dan in die oude, versleten profetenmantel. Waar haalt hij dit prachtige, gloednieuwe gewaad vandaan? het lijkt wel een prins! Sjaloom, Ahia, man van God! Ik herkende u haast niet!

AHIA

Sjaloom, Jerobeam zoon van Nebat.

JEROBEAM

Wat kijkt u vreemd naar mij!

AHIA

Ik ben gezonden om u te ontmoeten.

JEROBEAM

Er is er maar Eén die u zendt...

AHIA

Ik heb u iets te geven.

JEROBEAM

Maar uw handen zijn leeg.

AHIA

Ziet u deze mantel?

JEROBEAM

O maar die prachtige mantel kan ik niet aannemen!

(Ahia begint de mantel in stukken te scheuren.)

JEROBEAM

Ahia! Wat betekent dit?!

AHIA

Tel de stukken, Jerobeam.

JEROBEAM

Eén... twee drie... Ahia, er zijn twaalf stukken.
Zoveel stukken als er stammen zijn in Israël.

AHIA

Tien stukken zijn voor u, Jerobeam. Pak ze maar aan!

JEROBEAM

Tien stukken.... tien stammen... Ahia, wat betekent dit alles?

AHIA

Tien stammen.... Want dit is het woord van de Heer de God van Israël: "Ik ga het koninkrijk uit de hand van Salomo scheuren. Tien stammen geef ik aan u, Jerobeam. De rest is voor Salomo's zoon Rehabeam, terwille van zijn grootvader, mijn knecht David, die me zo trouw heeft gediend." Dat is het woord van God, Jerobeam!

JEROBEAM

Maar waarom....

AHIA

Weet u dat niet, Jerobeam? Is het niet in uw eigen gedachten?
Wat dacht u, terwijl u daar langs de kant van de weg zat?

JEROBEAM

Ik dacht... hoe goed alles was toen de koning begon, en hoe alles anders is geworden. Hoe het volk zucht onder het harde werken en de belastingen. En hoe Salomo zijn God vergeten lijkt te zijn...

AHIA

Pas dan op, Jerobeam, als u koning bent, dat u wèl het goede pad blijft volgen. Dan zal het u goed gaan, en dan zal uw familie altijd een koningsfamilie blijven. Maar zo niet.... kom, laten we een eind samen gaan.

JEROBEAM

Ik kan het bijna niet geloven.....

(Beiden gaan weg)

DERDE TONEEL

(De drie arbeiders zijn weer aan het werk. Een vierde komt opgewonden aan)

ARBEIDER 4

Hebben jullie het gehoord?
Koning Salomo is gisteravond gestorven.

ARBEIDER 1

Wat! Ik wist wel dat hij ziek was...

ARBEIDER 2

O wee, nu gaat het helemaal mis!

ARBEIDER 3

Mis? Welnee man, nu kunnen we eindelijk eens terug naar de boerderij! En misschien kunnen we nu eens van al die belastingen afkomen!

ARBEIDER 2

Dacht je dat? Ha!
Heb je nooit van zijn zoon gehoord? Van Rehabeam?

ARBEIDER 3

Nou, en?

ARBEIDER 2

Die is nog veel erger dan zijn vader. En nog dom ook.

ARBEIDER 1

Weet je wie een goede koning zou zijn?

ARBEIDER 2

Ja, dat zeg je al zo vaak. Jerobeam.
Maar die zit in Egypte. Die moest vluchten voor Koning Salomo.

ARBEIDER 4

Vluchten? Waarvoor?

ARBEIDER 2

Weet je dat niet? Koning Salomo had gehoord dat Jerobeam koning wou worden. Hij stuurde zijn soldaten op hem af, maar Jerobeam was hem net even te vlug af, nu zit hij in Egypte.

ARBEIDER 1

Nou kan hij toch terugkomen?

ARBEIDER 4

Weet je wat we moesten doen?

ARBEIDER 1

Nou?

ARBEIDER 4

We sturen een boodschap naar Jerobeam dat hij moet terugkomen. En we moeten zorgen dat de leiders van ons volk naar Rehabeam gaan. En dan moeten ze zeggen dat we van al dat bouwen en van die belastingen af willen. Eens kijken wat hij zegt!

ARBEIDER 2

Ha! Ik weet wel wat hij zal antwoorden!

ARBEIDER 4

We kunnen het toch proberen?
Ga mee, dan gaan we het de anderen vertellen.

(Allen gaan weg)

VIERDE TONEEL

(De troonzaal in het paleis. Rehabeam is nog niet gekroond maar gedraagt zich al als koning. Hij zit op de troon. Naast hem zitten aan de éne kant drie van zijn vrienden, aan de andere kant drie raadslieden van zijn vader Salomo)

REHABEAM

Kijk eens aan, wat zal het nu gemakkelijk zijn om te regeren. Wat zal Koning Rehabeam een wijze koning zijn met zoveel raadslieden. Oude en jonge. Zeg eens, ouwe Jehu, dat vind je zeker wel fijn, dat ik nu je baas ben geworden?

JEHU

Ik zal mijn best doen u zo goed mogelijk te dienen, Hoogheid.

REHABEAM

O, wat zeg je dat stijfjes! Nee, ik weet wel wat je denkt: "O jee, nu hebben we die wilde Rehabeam als koning, als dat maar goed gaat." Nou, je denkt maar raak hoor. En je geeft maar goeie raad. En jullie ook, Jakob en Joël! Als jullie raad me niet bevalt, heb ik altijd nog mijn vrienden hier. Ha, het is goed om eens wat nieuw jong bloed in die ouwe troep in het paleis te brengen. Niet, jongens?

VRIENDEN

Nou, en of. Dat kun je denken!

(Dienaar komt op)

DIENAAR

Hier is een delegatie Israëlieten die om een audiëntie vragen, Hoogheid... eh.... Majesteit

REHABEAM.

Zo, ze komen als vliegen op de strooppot af. Iedereen wil Koning Rehabeam als vriend hebben! Laat ze maar binnen.

DIENAAR

Ja, Hoogheid.... eh... Majesteit

(Leiders komen binnen en buigen)

REHABEAM

Zozo, geen onbekende gezichten. De leiders van het volk, zie ik. Vertel maar eens, komen jullie je trouw betuigen?

LEIDER 1

We komen met een verzoek, Hoogheid.

REHABEAM

Zo, dat begint al vlug. Nou, vooruit, Koning Rehabeam is in een goeie stemming, zeg maar op. Willen jullie een baantje aan het hof? Of een gouverneurschap over een stad of zo?

LEIDER 2

Wij komen u iets vragen namens het hele volk.

REHABEAM

O ja? Zeker een paar dagen vakantie. Krijgen ze! Drie dagen!

LEIDER 3

Neen Hoogheid. Wij hebben een ander verzoek.

REHABEAM

U maakt me nieuwsgierig. Nu, wat is het? Zeg maar op, ik luister.

LEIDER 1

Hoogheid, dit is wat wij namens het hele volk te vragen hebben: Uw vader Salomo heeft een zware last op onze schouders gelegd. Wij moesten hard voor hem werken, zodat het werk op onze boerderijen niet goed gedaan kon worden. En wij moesten hoge belastingen betalen, die we bijna niet konden opbrengen. En nu vraagt het volk aan u, Prins Rehabeam: Maak, als u eenmaal koning bent, onze lasten lichter. Laat ons weer werken op onze eigen boerderijen. Verminder de belastingen, zodat we die kunnen betalen. Als u dat doet, Hoogheid, zullen we u trouw dienen.

REHABEAM

Zozo, nu, dat is een ander geluid. En nog dreigen ook hè? Als ik die last niet verlicht.... dienen jullie me dan niet trouw? Jaja, dat is geen kleinigheid die jullie vragen. Daar moet ik eerst eens over beraadslagen. Met mijn vele wijze raadsliden. De oude en de jonge. U kunt gaan. En over drie dagen kunt u mijn antwoord komen halen.

LEIDER 1

Dank u, Hoogheid. En wij hopen...

REHABEAM

Genoeg gezegd! U kunt gaan!

(Leiders buigen en gaan weg)

REHABEAM

Nu, mijne heren, zo krijgt u nu meteen een kans om uw wijsheid te tonen. Wat moet ik deze mensen antwoorden op hun brutale vraag? Nee, jongens, laat eerst de ouwetjes maar eens aan het woord komen, en daarna mogen jullie je zegje doen. Jehu, Jakob, Joël.... wat hadden jullie zoal gedacht?

JEHU

O Hoogheid, deze mensen hebben precies gezegd wat ik u had willen adviseren. Ze hebben gelijk, uw vader was te hard voor ze. En wanneer u ze nu hun zin geeft en hun lasten lichter maakt, zullen ze u altijd dankbaar zijn en trouwe onderdanen worden van hun Koning.

REHABEAM

Jaja, ik zag het al aan je gezicht, dat het die kant uitging. Welja, we zullen die opstandige Israëlieten eens even in de watten gaan leggen....En jullie zijn het daar zeker mee eens, Jakob en Joël?

JAKOB

Jehu heeft voor ons drieën gesproken, Hoogheid.

JOËL

We zijn het geheel met hem eens.
Toon u een vader voor het volk, en het zal u op de handen dragen.

REHABEAM

Nou, ik zit liever in een strijdwagen dan op de handen van het volk. Het is maar goed dat ik nog méér adviseurs heb. Dat jonge bloed dat zo nodig is in het paleis, weet je? En, wat raden jullie me aan, mijn vrienden?

VRIEND 1

Ha! Als je niet beter wist,
zou je denken dat die ouden een grapje maken.

VRIEND 2

Natuurlijk niet toegeven! Nooit toegeven!
Als je begint met toegeven, vragen ze aldoor om méér!

VRIEND 3

Ik weet wat Uwe Majesteit ze moet antwoorden.
Ik ken er een prachtig spreekwoord voor.

REHABEAM

O ja? Wat dan?

VRIEND 3

U moet zeggen: "Mijn pink is dikker dan mijn vaders middel."

REHABEAM

En wat betekent dat?

VRIEND 3

Nou, dat u ze nog harder gaat laten werken dan uw vader.
Dan hebben ze geen tijd meer om te mopperen, ha ha!

REHABEAM

"Mijn pink is dikker dan mijn vaders middel." Ja, dat ga ik zeggen.

VRIEND 3

En dan moet u ook zeggen:
"Mijn vader sloeg jullie met een stok, maar ik ga de zweep gebruiken!" Nou, dan snappen ze meteen wel, waar ze aan toe zijn.

REHABEAM

Kijk eens aan, is het eventjes goed dat ik jullie tot mijn raadsliden heb benoemd? Daar kan jouw raad toch niet tegenop, hè Jehu?

JEHU

Uwe Hoogheid moet doen wat u het beste vindt.
Ik kan u alleen maar waarschuwen dat het niet goed zal gaan met Israël als u de raad van uw vrienden opvolgt.

REHABEAM

Zwartkijker! Kom, vrienden, laten zij maar hun lange gezichten trekken, dan gaan wij eens eventjes kijken of er in dit ouwe paleis nog een beetje van die lekkere rode wijn te vinden is! En voorlopig heb ik jullie niet nodig, Jehu, gaan jullie je thuis maar zorgen zitten maken, dan heb je ook wat te doen!

(Allen gaan weg)

VIJFDE TONEEL

(Arbeiders komen al pratend op)

ARBEIDER 2

Nou, en wat zei ik je? "Mijn pink is dikker dan mijn vaders middel." Hoe durfde Rehabeam onze leiders zó te antwoorden!

ARBEIDER 1

Ik heb gehoord, dat tien van de twaalf stammen Rehabeam niet als koning willen.

ARBEIDER 2

Groot gelijk!

ARBEIDER 4

Ja, en ik heb nog wat anders gehoord.

ARBEIDER 3

Wat dan?

ARBEIDER 4

Jerobeam is weer terug uit Egypte.

ARBEIDER 2

Is dat waar? Dan is Israël gered.

ARBEIDER 4

Ja, en de leiders van de tien stammen hebben hem al gevraagd of hij hun koning zou worden. Alleen de stammen Juda en Simeon willen Rehabeam nog.

ARBEIDER3

Dus er komen twee koningen?

ARBEIDER 4

Twee koningen en twee landen.

ARBEIDER 2

Ha! Daar zit Rehabeam nu met zijn "dikke pink". En met zijn twee stammetjes.

ARBEIDER 4

Ik weet ook een spreekwoord!
In zo'n geval zeggen wij: "Eigen schuld grote bult".

ARBEIDER 2

Ha! Goed gezegd! Kom jongens, we gaan eens kijken of we onze Jerobeam te zien kunnen krijgen!
Die wil ik wel als koning! Ik wil zelfs wel voor hem bouwen!

ARBEIDER 2

Als het maar niet weer een tempel is!
Die heb ik voor mijn leven al genoeg gebouwd!

(Allen gaan weg)